

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserterate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 9.

V Kranju, dne 30. aprila 1905.

II. letnik.

Proč s klečeplaztvom!

Kdor zaničuje se sam,
podlaga je tujčevi peti.

Mnogo je v naših vrstah ljudi, ki se radi postavljajo in tolčejo po prsih s puhlo samozavestjo, rekoč: „Slovenec sem! Svojega rodu ne zatajim nikdar!“ Vendar, če preiščemo tem frazastim narodnjakom obisti in srca, se bomo čudom čudili, kako malo narodni so v resnici, kako borna je njih samozavest, da je njih kipeče navdušenje le poulično, le na jeziku, njih dejanja pa si stojé s tem v velikem nasprotju. Hipno navdušenje pri vinskih čašah se razkadi kakor tudi alkohol, in se zopet umakne strahopetljivemu klečeplaztvu, ostudnemu servilizmu. To je eden izmed naših naglavnih grehov, to je tista težka zavora, ki vpoštevanje narodnosti, enakopravnosti našega jezika tako hudo zadržuje. Naši ljudje, preprosti, napol in tudi visoko naobraženi, si niso v tem nič različni. Da govorim bolj jasno, se naj dotaknem nekaj dan za dnevom se ponavljajočih slučajev. Naš kmet in obrtnik, če znata količkaj nemški tolči, se skušata večinoma nemškim trgovcem, uradnikom in uradom prikupiti na ta način, da klatita ž njimi v nemščini, krpucata nemška pisma na oblastva v globokem prepričanju da jih bodo dosti več upoštevali, mu bodo kar sprva naklonjeni in se zanj potegnili.

Da nista večša sama tega „plemenitega“ jezika, zatekata se k zakotnim pisarjem in drugim šušmarjem, da jima sestavljajo prošnje ali pritožbe v nemščini češ: To bo zaleglo, to bo „trumpf“, slovensko pisano bi kar najhitreje stran

položili in prezreli. — Uradniki pošiljajo svoje lastne prošnje seveda tudi le v nemščini na višje oblasti, boječ se, da bi se sicer zgoraj nemilostno nanje ozrli, zapisali jih v črno knjigo in tudi prezirali. Z vidno radostjo sprejemajo zopet nemške odloke in rešitve, češ, tamkaj vedo, da sem „olikan“ in razumem tudi nemški. Tako se nemškutari lepo po starem. Značajni (?) Slovenci pišejo nemški, prejemajo nemške dopise, samo, da bi se navzgor prikupili. Saj še naši slovenki uradniki pišejo na slovenske stranki nemški v strahu in trepetu, da bi g. predstojnik, ki podpise podpisuje, znal slovenski pisano vlogo vrniti, nje pa zaznamovati s piko. Le tako naprej; če mi sami smatramo naš jezik manjvrednega od nemščine, kako bi mu spoštovanje do njega izsilili od drugih?

To je ena stran birokratizma, poglejmo si še drugo!

So tudi pri nas ljudje, ki so bili svojedobno narodni delavni, a slučajno jih je obliznila milost, da so se seznanili z „odličnimi vplivnimi“ osebam. Ti so iz gole bojazni, da bi njih milost zatemnela, da bi ne izgubili svojih visokih pokroviteljev, stopili odmah v politično ozadje, izpregli narodnjaštvo in postali „mirni možje“. Pehanje za boljšim koščekom kruha, do mrvice navidezne časti, jih je preustvarilo v vladne ljudi, da imajo za vnete narodnjake le pomilovalen nasmeh.

Kaj ne, to so malo vesela razmotrivanja? Menim pa, da so potrebna, da izlečim narod

Slovinci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer ni „Slovenskega Štajerca“ na razpolago, se ogibajte!

vseh teh gnijočih ran in ga postavimo na krepko zdravo podlago. Prosim, ali ni v bistvu smešno, da slavimo kot narodno junaštvo, če je kdo nemški dopis od oblasti vrnil in zahteval slovenskega? Saj bi to moral itak vsakdor storiti. Oblasti so že navajena, da jih radi sprejemamo, in so sigurno presenečena, če jim kdo njihovo vlogo vrne, in mi se z oblastjo vred čudimo taki smelosti. Ker pa vlada ne čuti večje potrebe slovenskega jezika, saj smo mi tako uljudni in tudi z nemškim zadovoljni, nastavlja poljubno uradnike, se smeji našemu klicu po enakopravnosti, češ, saj ste v izvečine le politični klovn, ki ne mislite tako resno, kakor vpijete in mirna Bosna!

Hočete mar od prostega ljudstva zahtevati večjega radikalizma, ki ga ni najti niti pri nabražencih? Ali mu naj ne gredo olikanci z dobrim vzgledom naprej, mu obenem tudi pot pripravljajo.

Ljudstvo bo sicer še lahko v naprej ironično dejalo:

Nam to svetujete, sami pa drugače ravnate! Umevno pa je tudi, da mora iti v tem oziru inteligenca v prednjih vrstah, ker se dosti lažje in uspešneje bojuje proti morebitnemu nasilstvu in arogantnosti, kakor neuk seljak! Duh suženjstva še itak tiči v krvi našega naroda izza tlačanskih časov in le malo jih je, ki bi se proti oholi nadutosti upali nastopati tako samozavestno, kakor pred leti neki pohorski kmet.

Ta je dobil od davkarije neki nemški plačilni nalog. Brez vsake inicijative s strani drugih se poda v urad, vrže list pred uradnika in reče: „Kaj mi pošiljate kaj takega, jaz tega ne razumem“. Ker ni obraza nabral v ponižne hlapčevske gobe, so kmalu zarobantili nad njim in mu zapretili, da ga dajo zapreti. A kmet, svest si svoje pravice, jim krepko odvrne: „Bodete ‚kajho‘ prej trikrat pometli, preden bodete mene tja vtaknili!“ In gospodje uradniki so lepo umolknili in storili svojo dolžnost.

Torej, ne hlapčonimo, ne prilizujmo se v nadi na milost, ampak radikalno nastopajmo, da nas bodo oblasti in ž njimi vred vlada hočeš nočeš morali upoštevati, ako spoznajo našo jekleno voljo in neupogljivost.

Ne bodimo toli malo- in tesnosrčni; tanko-vestno se vedno bojimo, razžaliti naše politične valpete, a njih razžalitve pa prenašamo voljno liki udanemu jagnetu. Spoštovanje samega sebe

moramo si priboriti sami s svojim možatim nastopom in konstantno odločnostjo.

Le poglejmo si v tem oziru Nemce! Najsibo še tako priprostega pokolenja, tako malo oblizan od kulture, nikdar ne bo radi slovenskih uradov govoril in pisal slovenski, ne bo radi kake službe zatajil svoje narodnosti, on ostane zvest samemu sebi. Zakaj bi se ravno mi na druge ozirali? Zob za zob, šilo za ognjilo naj bo i nam železno pravilo v varovanju naših narodnih svetinj. Tukaj se naj toli hvalisana in še bolj zlorabljena slovenska miroljubnost neha in umakne krepkemu odporu. Če se ne vzpopnemo do tega naziranja, ostali bodemo za vselej mal, preziran narodič, s katerim se lahko povsod in vsikdar poljubno pometa.

Dopisi.

Iz Partinja. Toraj ne bo več dolgo, dragi mi Partinčanje, da se bode te zbrali na volišču ter volili novi občinski odbor; kmalu bo napočil usodepolni dan, kateri bo svetu pokazal, kedo da bo v bodoče dobrim Partinčanom gospodaril, ni več dolgo do tega, ko se bode te spoprijeli v Partinju nasprotno si stoječi vojski ter dokazali svojo čilost in jakost.

Priprave za ta spopad se vrše z nekako besno naglostjo. In to docela opravičeno, kajti od izida te bitke bode odvisno, kedo da je gospodar v Partinju, toraj v občini sredi Slovenskih goric: nemškutar ali Slovenec, odpovednik ali poštenjak, turški janičar ali kristjan!

Dragi mi Partinčanje, cela Slovenija nestrpno čaka izida tega volilnega boja, boja, kjer se bo vojskovala čistost z nečistostjo, poštenost z nepoštenostjo, odpadništvo z udano zvestobo do Boga, domovine in cesarja.

Mislím, da mi posameznih poveljnikov in vojščakov nasprotno nam armade ni treba natančneje opisovati, ker jih tako vsi temeljito poznamo. Mimogrede bodi le omenjeno, da bo brigadi nečistnikov in prešestnikov poveljeval naš dobro znani Franček, prežalostnega spomina.

Opozoriti Vas še hočem na jedno okolnost. Na dan volitve bode te namreč zapazili, da se bodejo nekateri zbirali okrog znanega nam Frančeka, kakor na sodni dan pogubljené duše okrog luciferja. Njihovo zbirališče bode najbrže Frančekov «h . . . » ali pa naš partinski «Hotel», takoimenovani «Tschutschek's Gasthaus», seveda nešteto-krat lepše in primernejše bi bilo: «Gostilna pri Čukecu.» Ko si bodejo tam s hudičevim maslom svoje volčje želodce do dobra namazali, spustili se bodo zopet z divjo besnostjo nad značajne, poštene in nedolžne Slovence, pri čem se jim bo pa takrat veliko slabše godilo, kakor drugekrat. Poraženi bodo namreč na celej črti.

Svetovali bi vam toraj, vi vrtoglavi janičarji, pustite oboroženje, pustite agitacijo ter ostanite rajši doma za za pečjo in ognili se bode te bridki sramoti. Saj vendar nam lahko prisodite toliko soli, toliko zrele pameti, da ne

bodemo nikoli in nikdar oddali niti jednega glasu kacemu nemškutarju, posebno pa še ne turškemu janičarju, čistemu Frančeku, kateri še niti njemu v varstvo izročeni pastorki Trezi ni prizanesel, kaj šele bi počel z vami, dragi mi Partinčanje! Sicer pa, če morda le sanjarite o kaki zmagi, pa le pridite! Bomo pa videli! Toraj na svidenje! Vaš Irgec.

Iz Strug pri Makolah. Kakor se vreme v mesecu aprilu spreminja, ravno tako se spreminjajo nekateri naši možiceljni. Deset minut niso enakih besedi. To se je videlo zopet letos pri volitvah. Nasprotniki so nekaj naših kmalu polovili, kakor lovi pajek mušice v pajčevino. Šli so za njimi kakor slepec za vodnikom. Seveda prepričanja ni ne pri nasprotnikih, ne pri ubogih zapeljančkih. Dasi ravno so se Štajerčani trudili na vse pretege noč in dan, dasi ravno so imeli srčno upanje in že računali z zmago, jim je gladko spodletelo. Naši zavedni možje katoliške napredne stranke so sijajno zmagali na celi fronti. Vojskovodja, neprepričani in zaslepljeni voditelj Štajerčancev, kateri je upal, da zasede županski stol v Stopnjem, padel je pod stol in ni niti v odbor prišel. To ga pa tako boli, da kar stoka. — Očka, kaj se silite za župana, če pa niste zato —. Ali boste vendar že enkrat mirovali in se spametovali? Saj vaš lastni sosedje ne marajo! Kakor v Stopnjem, ravno tako se je zgodilo po drugih občinah. Štajerčanci naj pridejo trezni na volišče in ne pijani od šnopsa, naj se dostojnejše obnašajo in prijaznejše pozdravijo, potem jih bomo vsaj spoznali za pametnejše in jih ne bomo prezirali. Dokler bodo pa takšni in tako nam škodoželjni, ne bodo sedeli z nami. Za zdaj jim toliko prizanesemo, da jih z imeni ne imenujemo in ne opišemo njihove predrznosti, v drugič pa brez usmiljenja. Da ste nam zdravi!

Iz Šoštanja. Zopet stojimo v volilnem boju, kateri se bode strastneje bojeval kakor lansko leto. Strast bode obstajala pa le v tem, da bodemo neomahljivo stali kakor skala in da nas nihče ne izterja iz posesti, katera je naša in katero smo sedaj posedovali le v občo korist in blagor. Da našemu nasprotniku ni za gospodarstvo občinskega premoženja-posesti, za blagor in korist prebivalcev sploh, je dognano; posebno sledi to iz dejstev iz prejšnjih časov, ko so bili še nemčurji na krmilu, in ko so si svetovalci in župani pustili mastno plačati vsaki korak. Tu navedemo slučaj, ko je France Woschnagg p. d. Muhl prisostvoval pred leti pri naboru in si je računal deset goldinarjev za ta trudapolni in k večjemu dve uri trajajoči posel sedenja. Mož-bogataš, tovarnar se je pustil plačati iz občinske blagajne, ne meneč se za občinske doklade. Ranjki Spizer je bil župan, zastopal je v neki pravdi občino v Celju, zaračunal si je 18 gld., akoravno mu je bilo znano, da bode v blagajni primankljaj.

Tovarnarji Franc Woschnagg in sinovi, kateri so sedanji «maherji» boja, pustijo se od davčne oblasti prav milostno obdačiti, češ, zadosti dobi občina od nas, naj drugi tudi toliko plačajo in občina bode bogata. Obče znano je, da se v tej tovarni skozi leta sem izdeluje na teden 600—700 kož, toraj v letu 31.000 kož, ako se dobička pri koži računamo samo 5 kron, kar bodo zaupniki cenilci gotovo pripoznali, kot jako nizko račn-

njeno, imajo dohodka 155.000 kron letno; in ako se odračuni od tega čistega dobička plača podjetnikov, vsakemu 24.000 kron, t. j. toliko, kolikor stari France Woschnagg vleče iz tovarne, preostaja še vedno 83.000 kron, s katerim zneskom se zopet špekulira. Od tega zneska bo sigurno davčna oblast morala obrtni davek v visokosti 43.000 kron predpisati; oziroma upošteva ugodnosti polovičnega in znižanega dohodka predpisati 3240 K. Od tega zneska bi prihajalo občini na dokladah letnih 1644 kron, a ne le 723 K 84 vin., kakor dosedaj. Ako se toraj bojujemo, da ne dobé tovarnarji, katerim ni občini blagor pred očmi, gospodarske občine v roke, storimo to le za gospodarsko in občno korist, kajti potem cvete nam zvišanje doklad, ker predmetov za vzdrževanje bo vedno več, a tovarnarji bodo varovali le lastno korist, mali obrtnik in posestnik naj pa plačuje. Naj toraj vsak zgoraj navedene številke pogleda in prišel bode do zaključka, da dobi že sedaj občina za okroglih 1200 K premalo doklad iz velikega podjetja Woschnaggov, ali še bolj razločno povedano, mali obrtnik plačuje za Woschnagge sigurno letno 12 do 15 odstotkov doklad v občinsko blagajno, ker pri naših dohodkih doklad okoli 4000 kron shaja občina in, ako se primankljaj 1200 kron upošteva, potreba bi bilo drugim plačati samo 2800—3000 kron, to je 45 odstotkov, mesto 60 odstotkov. In te dohodke za občino hočemo izbojevati, oziroma olajšati jarem visokih doklad! Da to dosežemo, je potreba pozornosti in odločnega postopanja v boju za obstanek.

Drugi vzrok našega boja je nemška šola. Kakor smo že lansko leto pojasnili, preti nam v slučaju propada nevarnost, da dobimo v kratkem vzdrževanje nepotrebne nemške šole natvezano. Na naša lanska poročila so odgovarjali nemčurji po lisičje in niso hoteli z barvo na dan, marveč so nas psovali s obrekovalci. Letos tega ne morejo storiti, ker dokazi so neovrgljivi. Obče znano je, koliko vzdrževanje šole stane in da si nemčurji žele le za tri leta občinsko gospodarstvo dobiti v roke, potem zopet nam prepustiti, češ, gospodarji naj umno gospodarijo brez zvišanja doklad, sicer jih kaznujemo radi laži. Iz ust Joža Werbnigga smo zvedeli, da so ogromna plačila za šolo, in da bode on primoran, ako ne dobe nemčurji občine v roko, svoje otroke zopet v šolo za Šoštanj in okolico pošiljati, kajti on ne premaga plačila 70 kron mesečno. Verjamemo, da gre to Jožetu Werbniggu črez moči; trgovina gre jako slabo, odjemalcev vedno manj, poslov in družih lačnih ust vedno več, davek za vzdrževanje dvojnih glasov v drugem razredu neiznosni, lastne potrebe za dobro močno kapljico tudi od dne večje, sedaj pa še ta frdamana šola in trdovratnost bindišerjev, to naj peklenšček premaga, ubogi trgovče ne more. Dosedanje 60 odstotne občinske doklade znašajo prilično 4000 kron občinskega dohodka. Vzdrževanje šole, otročjega vrtea in trojih učnih moči bi stalo občino sigurno letno nad 4000 kron, toraj bi se za šolo samo izdalo več, kakor je občinskih dohodkov, kje je pokritje za vzdrževanje cest, razsvetljave i. t. d. jasno le v zvišanju doklad. Ze sedaj vzdihuje vsakdo nad ogromnim davkom. Kaj bo šele po zvišanju občinske doklade na 80—90 odstotkov — to bodo sigurno tržani začeli namesto cviliti in kleti — plesati čardaž, in to le zato,

ker se mora vzdrževati nepotrebna šola in ker Woschnaggi skrbe le zase in ne za občeno korist. Daljni vzrok našega upora je, nečuvno postopanje tovarnarjev nasproti onemoglim delavcem. Sedaj, ko bi morali sami skrbeti za stare onemogle delavce, tovarnarji ničesar ne store. Kakor hitro je občina v nemških rokah, pričakovati imamo, da skrbe tovarnarji, da se na občinske stroške zgradi sirotišnica za onemogle tovarniške delavce ter da se skrbi za njih rodbine iz občinske blagajne. Koliko bi to stalo, naj si vsak sam izračuni, in prišel bode do zaključka, da to ne moremo prenesti, temveč da moramo priti na beraško palico, katere naj nas Bog obvaruje. Iz vseh teh razlogov posnamemo končno, da ne sme razsodni tržan Slovenec opustiti boj za obstanek slovenske posesti, kajti žnjo pade tudi posameznik v nevarnost propada pogina. Zatoraj nevstrašeno v bran proti trdnosrčnim in skopim nemčurjem sovragom slovenske posesti! Bog i sreča junačka bodi z nami!

Puščava nad Mariborom. Nek puhloglavi «Puščavski naprednjak» je nakvasil v štev. 6. «giftne krote» proti g. učitelju Gröslingerju in njegovemu sinu med drugimi neumnostmi še sledečo gorostasno neumnost: «Kako pa bode poučeval navdušen sokol, kakor je še komaj 21 letni Gröslinger našo mladino v nemškem jeziku, katerega toliko sovraži. Se sam prav nemški ne zna i. t. d. Naši nemčurji tedaj ne verjamejo, da bi se bil ta nemški vzgojeni te na mariborski in graških realkah popolnoma nemški izšolani gospodič «prav nemški naučil», in to v edenindvajsetih letih. Vendar pa vkljub temu svojemu «prepričanju» terjajo od njega, da bi moral on njihove slaboumne otroke že kar v prvem razredu, to je v dveh letih «prav nemški» naučiti.

Ste li že kdaj videli večje neumnosti na kakem papirju? Le «naprednjaki» okoli «giftne krote» morejo kaj takega skvasiti, ker so s svojim kondukterjem vred ves zdravi razum (če so ga sploh kdaj kaj imeli), vtopili v žganju.

Ne verujmo toraj nemčurjem, da bi nas oni hoteli z nemško šolo «osrečiti», kakor se zmiraj ustijo, kajti v opisanem članku «giftne krote» priznavajo sami pred vsem svetom, da nemška vzgoja in nemška šola slovenskemu otroku nikakor ne moreta koristiti, pač pa mnogo škodovati, ker mu kradeta čas pa temeljito izobrazbo v materinščini, računstvu in drugih za življenje bolj važnih predmetih, katerih nemška šola slovenskemu otroku nikdar v pravi meri in pravi luči podati ne more, ker morajo naši otroci v šolah, kakršne nam želijo nemčurji, vse učne predmete gledati skozi nemško meglo tako, da se jim včasih še sanja ne, česa bi se imeli učiti. In tako mine šolski čas, otroci pa pridejo iz šole nevedni. In ravno to nam želijo naši «kmetski prijatelji» okoli «giftne krote».

Da bi se naučili slovenski otroci v ljudskih šolah toliko nemški, da bi si mogli s tem kaj pomagati, tega se denarja in častilakomni nemškožidovski podjetniki in kramarji celo bojijo; ker ti potrebujejo mnogo takih ubogih nevednežev, ki umejo nemški samo toliko, da morejo ti nemški tirani z njimi voziti kakor s kako živino. Zdaj jih našenejo za navidezno «dobro» plačo v kako smrdljivo tovarno, da si tam pripravijo svoje zdravje,

zdaj spet v kak nevaren kamnolom ali pa v več sto metrov globok rudnik, kjer morajo brez solnčne svetlobe, brez pravega zraka, v veliki vročini in smradu, ter še v smrtni nevarnosti za nemškega žida na dan spravljati rudo. Tisto «dobro» plačo pa morajo zanesti v nemško-židovske prodajalne, za slabe pa jako drage jestvine, tako, da jim nazadnje ne ostane drugega kot izmučeno in bolno truplo.

To je tedaj edino pravi vzrok, da nam Nemci tako vsiljujejo svoje požidjene šole. Edino to nam želijo tudi naši «kmečki prijatelji» okoli «giftne keote». Oni želijo, da bi slovenski otroci nič drugega ne razumeli, kakor samo toliko nemški, da bi mogli iti po svetu nemškemu židu delati tlako, slovenski kmet pa naj bi doma sam oral in krmil živino. Vrhutega pa naj bi še plačeval drage nemškožidovske šole, v katerih bi se njegovi otroci učili zaničevati in kleti vse, kar je slovenskega.

Pozivljamo tedaj vse gospode učitelje, kateri še čast pravicoljublja niso popolnoma prodali, naj si prizadevajo ob vsaki priliki, da odprejo zaslepljenemu ljudstvu oči glede ljudske sole; ker ti siromaki so zares tako zaslepljeni, da mislijo, da ima ljudska šola edino ta namen, naučiti naše otroke nemški, in da drugega ni treba človeku vedeti. Torej na delo za pravično narodno stvar. Ne držite rok križem proti našim sleparjem, ker končno bo tako zaslepljeno ljudstvo zahtevalo od učiteljev glede uka nemščine celo nemogoče stvari in potem joj vam! Bodimo toraj možje in ne strahopetci.

Opazovalovič Panjatov.

Stoperce. Dovoli, dragi «Slov. Štajerc», da ti nekaj sporočim o naših «poštenjakih od nog do glave», ki pa iščejo svojo poštenost v ptujski kroti kakor že večkrat tako tudi zadnjič. Stvar je namreč ta. Krotarjem niso po volji pošteni zavedni možje, pa če so v črni ali pa v beli suknji. Zato že nekaj let tudi pri nas krote kvakajo nad takimi možmi in pred vsemi pa seveda na našega g. župnika, katerega visoko spoštujejo vsi farani razen krotarjev in vsi sosodje. Ker pa niso krotarji pošteni, ampak prav potuhnjeni in škodoželjni, zato se ne maščujejo nad župnikovo osebo, ker bi jih lahko prijel pri sodniji, ampak na drugih stvareh. Zgodilo se je že več lumparij na župnikovih rečeh, ali največja se je zgodila lani. Po noči so bila obrezana drevesa na župnikovem svetu, ki so že nekaj let rodila in se bodo sedaj posušila. Obeljenih je bilo 17 dreves, kdo je to storil, se še zdaj ni zvedelo. Naši fantje so pošteni in pametni. Farani imajo župnika radi in marsikateri se bode jokal, ker nas zapuste. Ti toraj niso storili. Vsakdo misli, da so storili naši krotarji, ki g. župnika sovražijo. Ali so storili sami, ali so pa koga najeli. Žandarji pridno iščejo in tako so nekaj krotarjev odpeljali že v zapor. Sodnija jih je pa kmalu izpustila, kar se nam čudno zdi. Tudi naš župan krotar je že sedel. Zaradi tega napada zadnji «Štajerc» žandarje. Mi ne bomo branili pridnih žandarjev, ki se dosti trudijo, da bi pravega našli. Žandarji se bodo že sami branili. Tudi radi verjamemo, da so naši krotarji pošteni od nog do glave. Ali kaj se vse v glavi skuha, posebno še, če je krotarska to si lahko mislimo. Kaj pomaga, če so pošteni samo od nog do glave, če je pa glava vsa krotarska.

Danes samo to pravimo, da se ne bode dobro go- dilo našim krotarjem, ko bodo prišle vse te hudobije na svet in da se ne bode njihova poštenost takrat tako bliščala kakor solnce, ali pa kakor sablja. To bo pa go- tovo enkrat prišlo na dan. Glavnemu našemu krotarju pa povemo, da naj bo miren in naj uživa težko zaslužen pokoj, kakor je sam pisal v «Štajercu». Le naj se do- misli, kaj so farani in občine izročile pred nekaj leti po- slancu g. dr. Jurteli. Tisto je še zdaj nekje in kakor bo še kaj, bomo vsi tisti še enkrat zahtevali, da gre v Gradec, kamor bi moralo že takrat iti. Tam mu bodo pa že pristrigili nemiren jeziček. O drugih krotarjih ti bom pa kaj drugič povedal, da jih boš spoznal, dragi «Slov. Štajerc».

Sv. Lenart v Slov. Goricah. Na hinavske napade, s katerimi se je zadnje dni v «giftni kroti» in nekem umazanem mariborskem listu po moji osebi mlatilo, od- govarjam resnici na ljubo samo sledeče:

Zdravstveno okrožje Sv. Jurija v Slov. Goricah ob- stoji iz dvanajst občin; sedem od teh leži ob cmureški okrajni cesti. Vsled tega je prebivalcem teh sedem občin ložje priti k okrožnemu zdravniku k Sv. Lenartu, kakor pa k Sv. Juriju. Posebno ob slabem vremenu, ko ni hoditi peš, bi se morali prebivalci iz zgoraj omenjenih sedem občin peljati skozi Sv. Lenart k Sv. Juriju k okrož- nemu zdravniku. Omenim še, da je tudi neki del ob- čine Partinj in občine Jurjovski dol naravnost pristojen k župniji Sv. Lenart in je vsled tega samoobsebi umevno, da imajo dotični prebivalci k Sv. Lenartu krajšo pot, kakor pa k Sv. Juriju in jim je vsled tega tudi ljubše, če okrožni zdravnik za Sv. Jurij stanuje pri Sv. Lenartu in ne pri Sv. Juriju. Tedaj dve tretjini prebivalcev zdrav- stvenega okrožja Sv. Jurij ima deloma krajšo, deloma primernejšo pot k Sv. Lenartu, kakor pa k Sv. Juriju v Slov. Goricah.

Deželni odbor je ob svojem času naložil zdravst- veno-okrožnemu odboru za Sv. Jurij, da naj isti preskrbi pri Sv. Juriju za okrožnega zdravnika primerno stano- vanje. Sedaj pa, nesramni kujon in hinavski dopisun gnjusnih dopisov v «giftni kroti» in umazani «Maribor- žanki», poslušaj in pazi! Jaz ti stavim častno besedo, da se v teku 14 dni preselim kot okrožni zdravnik k Sv. Juriju v Slov. Goricah, če najdeš tam za zdravnika primerno stanovanje. Tukaj imaš, pasja duša, najlepšo priliko, da se me znebiš iz Sv. Lenarta!

Omenim še tudi, da je moj prednik, g. Joras, bil na- stavljen kot distriktni zdravnik za Sv. Jurij v Slov. Go- ricah; stanoval pa je isti kljub temu pri Sv. Lenartu, ter je veliko let kot okrožni zdravnik za Sv. Jurij do- bival isto plačo, kakor jo dobim jaz. Ker pa je pokojni Joras, — sicer kot zdravnik dober mož — bil z lenar- škimi nemčurji v narodni zadevi enakega mišljenja, ter njim ni nikjer križal njihovih načrtov, ni prišlo lenar- škim nemčurjem na misel, da bi ga vsled zgoraj ome- njenih okoliščin po časopisih napadali in pri višjih uradnih oblastih demuncirali. Pri meni seveda je drugače.

Pa tudi smislu postave zadostujem, če stanujem kot okrožni zdravnik za Sv. Jurij pri Sv. Lenartu. Deželno- zdravstveni zakon od 23. junija 1892 § 5 se namreč iz- recno glasi: «Okrožni zdravnik naj, — če je le mogoče — stanuje v svojem okrožju, ali pa v neposredni bližini.»

Tedaj sme okrožni zdravnik tudi v bližini svojega zdrav- stvenega okrožja stanovati. Jaz sem od mojega okrožja samo kakih 5 minut oddaljen, ker za Sekol-ovo gostilno (Lerchenfeld) se začne občina Zgor. Žerjavci in ta ob- čina spada že pod sanitetni distrikt Sv. Jurij.

In kaj pravi moj zdravstveno-okrožni odbor k temu, da jaz kot distriktni zdravnik za Sv. Jurij stanujem pri Sv. Lenartu? Saj odbor je vendar za mene kot okrož- nega zdravnika v prvi vrsti merodajen. Ker pa zdrav- stven odbor za Sv. Jurij uvažuje zgoraj omenjene oko- liščine, kakor: sedem občin na cmureški okrajni cesti; en del občin Partinj in Jurjovski dol, pristojen k žup- niji Sv. Lenart; ni pri Sv. Juriju za zdravnika primerne- ga stanovanja; je tudi moj prednik g. Joras stanoval kot okrožni zdravnik za Sv. Jurij pri Sv. Lenartu; se tudi v smislu § 5 ne pride s postavo navzkriž, če okrožni zdravnik za Sv. Jurij stanuje pri Sv. Lenartu; zategadelj pa isti ne samo mirno pusti, da okrožni zdravnik sta- nuje za Sv. Jurij pri Sv. Lenartu, ampak to tudi narav- nost želi. Ti, hinavski dopisovalec gnusnih člankov v «giftni kroti» in umazani «Mariboržanki», se lahko vsak dan o tem pri g. Wella, načelniku okrajnega zastopa, ki je tudi obenem načelnik zdravstvenega odbora za Sv. Jurij, prepričaš. Jaz tedaj še enkrat povdarjam, da moj okrožni odbor vsled omenjenih okoliščin naravnost želi, da jaz kot distriktni zdravnik stanujem pri Sv. Lenartu.

Omenim še samo, da so tudi predstojniki vseh občin, katere spadajo v področje zdravstveno-okrožnega odbora Sv. Jurij, popolnoma s tem zadovoljni, če jaz kot okrožni zdravnik stanujem pri Sv. Lenartu.

In ti, ljubi bralec, boš vprašal sedaj: «Kdo pa je tedaj temu nasproten, da jaz kot okrožni zdravnik za Sv. Jurij stanujem pri Sv. Lenartu?»

Mar, kakor pravi dopis v «giftni kroti», kmetje tistih občin, za katere sem jaz kot okrožni zdravnik na- stavljen? Kaj pa še! Moraš samo pomisliti, da so bili ti gnusni dopisi skovani pod komando Lenarških nem- čurjev, katerim sem trn v peti in kateri na vse moči delajo, da me od Sv. Lenarta odstranijo. Pa ne boš, Jaka! V občinah svojega distrikta imam samo tri nem- škutarje za sovražnike, katerih imena so mi dobro znana. Nasprotni so mi tudi trije ali štirje občinski odbori v lenarškem okraju, katerih predstojniki so strastni nem- škutarji. Pa ne morebiti predstojniki občin mojega zdravstvenega okrožja, — o ne, — ampak taki pred- stojniki, kateri nimajo na mene kot okrožnega zdrav- nika nobene ingerence. Nasprotno ste tudi, — čuj in strmi ljubi bralec — dve stari babi pri Sv. Lenartu. Vsa ta «častivredna» družba, ali bolje rečeno druhal, je svojedobno podpisala proti meni «smrtno obsodbo». Kakor da bi stare babe imele odločiti ob usodi enega zdravnika. Proti ljudem take vrste še dalje polemizirati bi bilo izpod moje časti in škoda bi bilo za vsako črko.

In četudi ta «velecejena» družba doseže, da se mi deželna subvencija odtegne, mar imajo ti reveži upanje, da takrat od Sv. Lenarta odrinem?

O beata simplicitas!

Kar pa se tiče o «giftni kroti» omenjene priljub- ljenosti zdravnikov št. lenarškega okraja pri občinstvu, o tem ne bodem dalje razpravljaj. Rečem samo toliko,

da sem jaz z mojo skromno prakso popolnoma zadovoljen. Sedaj sem razložil stvarno in resnično moje stanje kot okrožni zdravnik za Sv. Jurij in pripomnim, da se na daljno eventuelno lajanje psov ne bom oziral.

Lenarški denuncijanti se še spominjajo lanskega leta, da ni moja navada, koga pod krinko anonimnosti zavratno in hinavsko po časopisih napadati, ampak da povem vsakemu resnico očitno v obraz in tako tudi sedaj.

Dr. Tiplič.

Rusko-japonska vojna.

Z bojišča, osobito na morju, je pričakovati vsak trenotek najstrašnejših poročil. Kar se tiče ruskega brodogoja, se vsa tozadevna poročila ujemajo, da je admiral Roždestvenski mož na pravem mestu, ki je Japoncem že sedaj zmešal štrene. Celo Rusom najsovražnejše časopisje je že pričelo priznavati, da se bojna sreča na morju obrača na rusko stran. Pa bodi kakorkoli, Rusi ne bodo odnehali ne na morju in tudi ne na suhem.

Celo angleškistrokovni list «Army and Navy Gazette» izreka o bodoči bitki med ruskim in japonskim brodogojem tole sodbo:

Mi smo mnenja, da se pričakovana pomorska bitka ne vname v kitajskem vodovju, marveč v neposredni bližini Japonske. Roždestvenski more imeti samo eden cilj: uničiti sovražnikovo brodogoje.

Da bi pa pod kolikor mogoče ugodnimi pogoji pričel bitko, mora skušati, jo izsiliti v neposredni bližini Vladivostoka. To ni samo edino pristanišče, odkoder se sme nadejati pomoči in podpore, marveč isto se tudi pričakuje v luki od njegovih ladij. Takisto pa mora biti tudi za admirala Toga najugodnejše bojišče ono, ki bi bilo najbližje njegovi operacijski bazi. Vrhutega pa mu lahko rusko brodogoje sploh uide in srečno dospé na mesto svoje določbe brez bitke. V tem slučaju bi bil ta njegov moralni poraz enak veliki katastrofi. On se torej na noben način ne sme oddaljiti od svoje baze, marveč mora skušati, da čim uspešnejše zastopi sovražniku pot proti Vladivostoku. Od otokov Anambas, ki bodo v slučaju, da bi se rusko brodogojerazločilo, brez dvoma zbirališče ruskih ladij se lahko pride v Vladivostok po različnih potih, ki se pa vsi strnejo v Japonsko morje. Tu je torej mesto, kjer se bo postavil japonski admiral in čakal na sovražnika, tu je torišče, kjer se bo bila odločilna bitka.

Splošno se pričakuje — in kakor se nam zdi brez zadostnega razloga — da se bitka vname že tekom prihodnjih dni; in sicer temelji to na domnevanju, da bo Togo navalil na sovražnika že med potoma in mu skušal provzročiti čim več škode.

Lahko si predstavljamo, da si japonski admiral to želi, toda to je lažje rečeno kakor pa storjeno. Torpedovke morejo operirati iz svoje lastne baze; križarke pa so vsled svoje nezadostne zaloge premoga omejene v svojih akcijah.

Za Japonce ni nobena operacijska baza bližja potu, za katerega se bode najbrže odločil admiral Roždestvenski, kakor otoki Pescadores. Toda velika daljava od tod, v kateri bo najbrže plulo rusko brodogoje, bo naj-

brže učinila, da bo admiral Roždestvenski lahko utekel, plove v vzhodni smeri od otoka Formoze in ob severni obali filipinskega otoka Lucon. Zdi se skoro, da bi Japonci to že uvideli in si zbog tega izvolili za svojo začasno bazo pristanišče Kelung na severnem obrežju otoka Formoze.

Roždestvenskemu so torej odprta tri pola v Japonsko morje. Izmed teh je najkrajša pot skozi morski preliv Tsušima med Korejo in Japonsko, a obenem tudi najnevarnejša in smatrati bi bilo za samoumor, ako bi si Roždestvenski izvolil to pot.

Ostajata še torej oba morska preliva severno in južno od otoka Jedo.

Morska ožina Tsugaru južno od Jeda je v ravni črti zvezana z Vladivostokom in tvori najbližjo pot v to pristanišče. Ta preliv je precej širok in ponoči se lahko posreči, da ga prepluje celo brodogoje, ne da bi je kdo opazil.

Najdaljša, a zato tudi najmanj nevarna pot pa bi bila morska ožina La Perouse med Sahalinom in Jedom, ki ima se tako prednost, da si Roždestvenski lahko brez težave izbere, ako bi bilo potreba, primerno operacijsko bazo na otoku Sahalinu.

Ako bi se sodilo po teh okolnostih, bi bilo najverjetneje, da si Roždestvenski izbere baš to pot, za katero se je odločila tudi križarka «Novik», ko je po pomorski bitki dne 10. avgusta p. l. hotela uteči v Vladivostok. Ta načrt bi se jej bil tudi posrečil, ako bi ji med potoma ne pošel premog.

Eskadra admirala Nebogatova.

Pariškemu «Matinu» se poroča iz Petrograda: V diplomatskih krogih se govori, da se je admiralu Nebogatovu, kakor javljajo najnovejše vesti z otokov Sunda, prigodila neka nezgoda. Brodogoje vsled tega ni moglo v zaliv Kamrank, kjer je nanje čakal admiral Roždestvenski. Podrobnosti o nezgodi so znane v vladnih krogih, ki jih pa prikrivajo javnosti.

Nove ruske vojne ladje.

Ministrstvo vojne mornarice naznanja potom dnevnega povelja, da je car Nikolaj dal večjemu številu novo zgrajenih vojnih ladij imena, in sicer trem križarkam tipa «Bajan», štirim topničarkam tipa «Giljak», 10 rečnim topničarkam, transportni ladji za polaganje min tipa «Jenisej», dvema torpednima križarkama in 31 torpednim rušilcem. Križarke se dobile tale imena: «Admiral Makarov», «Palada» in «Bajan»; topničarke pa imena: «Bobr», «Giljak», «Sivuč» in «Korejec», torpedna križarke: «Vsadnik» in «Hajdamak», transportna ladja za polaganje min pa ime — «Jenisej».

Japonske ladje pri Manili.

«Daily Chronicle» poroča iz Manile: V bližini Sompaloka križari veliko bojno brodogoje. Našteli so več kot 16 velikih ladij. Ameriški mornarski častniki so mnenja, da je to združeno japonsko brodogoje admiralov Deva in Uriu. V vodovju okoli 60 milj južno od Manile so tudi videti tuje bojne ladje.

Roždestvenski — izginil.

London, 21. aprila. V Tokiu ni znano, se li Rusi še nahajajo v zalivu Kamrank. Dne 19. t. m. so bili baje še ondi. Iz Monkonga poroča «Daily Mail», da so tja došle ladje izjavile, da o baltiskem brodovju v zalivu Kamrank ni ne duha ne sluha. Vlada v Tokiu je vsled tega silno razburjena in brzozjavno zahteva na vse strani, naj se ji pošljejo informacije o baltiskem brodovju.

Z mandžurskega bojišča.

Petrogradska brzozjavna agentura poroča iz Godsia-dona: Japonske armade se pomikajo proti severu, spredaj stoji konjenišvo generala Akiama. Že nekoliko umirjeno kitajsko prebivalstvo beži zopet iz bližine desnega ruskega krila.

«Novoje Vremja» je pa izvedela iz Gunsulina, da so vesti o gibanju Japoncev, da bi obišli ruske pozicije, neosnovane. Japonska armada je očitvidno vsled bitke pri Mukdenu tako oslABLJENA, da je za poldrugi mesec ustavila vse operacije in tako omogočila ruski armadi, da je ta sposobna za boj in da si je zgradila celo vrsto utrdb.

«Rusu» se pa poroča nasprotno, da se je 120 vrst severo-zahodno od Kvangčengsi pokazalo 6000 Hunguzov in nekaj tisoč jezdecev s 22 topovi.

Iz Tokija se pa piše: Uradno poročilo iz glavnega taborišča, da so japonske čete preteklo soboto zavzele Tunvasian, je dokaz, da se naše operacije proti vzhodu raztezajo. Tunvasian leži v bližini Korejske meje. Ostri spopadi so se yršili pri Kulye v severni Koreji, kjer krožijo mnogoštevilne kozaške čete.

Japonski častnik Komajazi, ki so ga Rusi vjeli pri ogleduštvu, ceni japonske izgube pri Mukdenu na več kakor 100.000 mož. Moč japonskih armad je znašala na 400.000 mož. Zatrjuje, da bodo Japonci toliko časa nadaljevali vojsko, da bodo Rusi popolnoma zapustili Mandžurijo. Pač jih je v japonski armadi in posebno v širših slojih ljudstva jako mnogo, ki žele skorajšnjega konca vojske brez ozira na uspehe.

Začetek pomorske bitke?

Pariskemu «Tempsu» se brzozjavlja iz Saigona: V soboto opoldne je zapustilo vse rusko brodovje zaliv Kamrank; na večer se je slišalo strahovito grmenje topov na širokem morju ob vходу v zaliv. Sodi se, da je admiral Roždestvenski napadel japonske križarke, ki so opazovale gibanje ruskega brodovja, a so bile od Rusov pri tem delu presenečene. Kako se je spopad završil, se ni znano.

Iz Saigona se iz drugega vira poroča, da so Rusi zapustili zaliv Kamrank ter odpluli proti severo-vzhodu. Ob južnem rtu otoka Formoze so baje zadeli ob japonsko brodovje. Parniki, ki so pluli iz Honghonga, so slišali v soboto zvečer na jugu Formoze silno grmenje topov, iz česar se sklepa, da sta se sovražni brodovji že spopadli; ni pa znano, ali je bil ta spopad brez večjega pomena, ali se je razvil v odločilno pomorsko bitko.

Govori se, da je admiral Roždestvenski zbolel na disenteriji. Ruski častniki in pomorščaki so popolnoma

prepričani, da si bo njihovo brodovje izvojevalo sjajno zmago in kar koprne po tem, da bi jih čimpreje napadel admiral Togo.

Najnovejše poročilo iz Manile pa pravi, da je admiral Roždestvenski v nedeljo preplul že morski preliv med Formozo in Filipinami, ne da bi zadel ob japonsko brodovje. Rusko brodovje se baje že nahaja na širokem morju in pluje mimo Japonske proti Vladivostoku.

Iz Pariza pa se dne 25. t. m. brzozjavlja: Brodovje admirala Roždestvenskega je istinito zapustilo zaliv Kamrank ter odplulo proti severu. Šest ur po svojem odhodu, ob 7. uri zvečer, je srečalo kakih 20 ladij broječe japonsko brodovje. «Temps» poroča, da se je tedaj čulo močno streljanje na morju.

Zadnja poročila z mandžurskega bojišča

se še glase: «Echo de Paris» poroča iz Petrograda: Po poročilih iz Harbina, se Japonci v zadnjem času silno trudijo, da bi obišli obe ruski krili. Japonski poročnik Kumajasi, ki je bil vjet kot vohun, je izjavil, da je na Japonskem pripravljenih 200.000 mož popolnoma izvežbanih rezervistov, ki se v najkrajšem času prepeljejo na bojišče. Japonske izgube pri Mukdenu, ki so iznašale nad 100.000 mož, so že zdavna popolnoma nadomeščene.

Armada maršala Ojame sama šteje sedaj 450.000 mož. Razen tega pa se še nahajate na vzhodu dve popolnoma samostojni armadi.

«Morning Post» pa javlja iz Tokija: Maršal Ojama je uradno sporočil, da je njegova armada osvojila Fangčavo, 50 milj vzhodno od Sinmintina, in sedaj uspešno prodira proti severu.

Spodnještajerske novice.

Prva žrtev konjiške železnice. Proti deželni železnici Poljčane-Konjice je že vrhniška ali kamniška železnica kakor konj proti kravi glede hitrosti vlakov. Zato tudi ni čudno, da se vseh 14 let ni pripetila nobena nesreča. Prvič vozi dvakrat na dan in vedno pri belem dnevu, drugič pa tako oprezno, da se še močerad lahko pravočasne izogne s proge. In vendar je pretečeno nedelje tudi ta železnica zahtevala svojo prvo žrtev. Treba je seveda upoštevati okolnosti. Ponesrečeni je bil 81 let stari Matija Bekuš, ki je slabo videl in še slabše slišal. In ta nadležni starček je — počival na progih. Počival pa je najbrže tudi strojevodja s sprevednikom vred — drugega osebja v normalnih razmerah navadno ni na vlaku — kajti šele na postaji Loče so jima ljudje povedali, da sta povozila človeka. In tako je tudi ta železnica dobila nezaslužen atribut, da je nevarna.

Predrzne tatinske družbe so se tudi sedanjo pomlad pojavile ponekod po Spodnjem Štajerskem, posebno v okolici Poljčan. Tako so odpeljali nekemu kmetu par volov iz hleva, v Lošah pa so ukradli mesarju Skrabetu pitano svinjo iz hleva, jo pred hlevom zaklali in odnesli.

Veliko poverenje na pošti. Na Zidanem mostu in Radečah se je prišlo na sled velikemu poverjenju, ki se je zgodilo na vojni pošti, ki vozi med Dunajem in Trstom. Neki železniški uslužbenec je našel na savskem bregu 80 skupaj zvezanih ameriških pisem, neki deček pa je našel blizu Radeč v grmovju poleg Save še večje število enakih pisem. Otroci so ta pisma raznesli in jih deloma tudi raztrgali ali požgali. Orožniki so skrbno iskali ta pisma in kolikor so jih dobili, so jih izročili poštnemu oskrbniku na Zidanem mostu, ki preiskuje zadevo kot pooblaščenec poštnega erarja. Vsa ta pisma so odposlali Slovenci, Hrvatje in Italijani, ki se nahajajo v Ameriki. V prvem paketu, ki se je našel na Zidanem mostu, so bila pisma namenjena v novomeški in črnomaljski okraj, v drugem pa pisma namenjena v Istro in na primorske otoke. Kakor je razvideti iz pisem, so bile v njih večje ali manjše svote denarja, denarne bančne nakaznice in poštno prejemni listi, kateri so bili odposlani na sorodnike s tem namenom, da naj isti nanje poslani in ne prejeti denar reklamirajo. Samo v petnajstih pismih, katera je žandarmerija v prvem hipu zaplenila, je bila označena svota ukradenega denarja skupaj nad 7000 kron. Vsa pisma so bila odposlana iz Amerike v mesecu marcu tega leta. Sedaj se vrše že stroga poizvedovanja; ni pa upati, da bodo prizadeti poškodovanci vsi prišli do svojega denarja, ker so se gotovo mnoga pisma poizgubila ali pa je bil denar odposlan v nepriporočenih pismih, kar je navada naših Amerikancev.

Notarska vest. Notar Oton Ploj nastopiti svojo službo v Črnomlju 1. maja t. l.

Častnim občanom je soglasno imenovala občina Kog gospoda Ernesta Slanca, nadučitelja pri sv. Bolnfneku blizu Središča, za zasluge, ki si jih je pridobil za razvoj šole, kakor tudi za njegovo neumorno in uspešno delovanje na gospodarskem polju.

Iz Ljutomera. Ivan Kukovec, ustanovitelj in mnogoletni načelnik «Okrajne posojilnice v Ljutomeru», je vsled slabega zdravja in starosti pred kratkim odložil svoj posel načelnika tega denarnega zavoda. Načelninstvo in nadzorno svetovalstvo mu je izreklo laskavo zahvalo za nevenljive zasluge na polju narodnogospodarskega osamosvojenja lepega Murskega polja.

Konkurz. Okrožno sodišče v Celju je razglasilo konkurz nad premoženjem Antonije Tres, kramarice na Laškem.

Tečaj za pridelovanje zelenjadi. Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo vršil od 11. do 13. maja t. l. tečaj za sajenje zelenjadi. Učilo se bo sajenje in pridelovanje najvažnejših vrst zelenjadi. Število udeležencev je določeno na 30.

Regulacija Pesnice. Komisijonelni ogledi o regulaciji Pesnice v občinah gradiško. Zg. sv. Kungeta, Rošpoh in Leitersberg se vrše dne 5. in 6. maja na licu mesta. In sicer prideta sekciji I. in II. prvi dan na vrsto, t. j. do Sp. sv. Kugnote, sekcija III. pa drugi dan, t. j. do izliva Cerknice. Pri teh razpravah pridejo v poštev vsi pomisleki, ki jih interesentje še niso navedli prej. Načrti

so pri mariborskem okrajnem glavarstvu vsakomur na vpogled.

Samomor v Mariboru. Ustrelil se je dne 18. t. m. 37letni kovač Al. Težak iz Gajevec, okr. Ptuj, na stanovanju svojega zeta. — Isti dan ponoči se je ustrelil 31letni kurjač R. Sajšek na stranišču v neki gostilni na Tegethofovi cesti. Pognal si je tri kroglice.

Iz Trbonj v Dravski dolini. Ponesrečil se je tukaj dne 8. t. m. štiriletni fantič posestnika Ramšaka p. d. Miklavov. Vnela se mu je obleka in, predno se mu prišli na pomoč, je bil že tako grozno opečen, da je še isti večer umrl. Nesrečni oče se bo najbrž moral še zagovarjati pred sodiščem, ker je pustil otroka brez varstva pri ognju.

Ogeuj. Na neznan način je začel goreti 14. t. m. ob 9. uri zvečer hlev Antona Steinbaherja v Verholah pri Konjicah. V kratkem času je uničil ogenj hlev in prizidano kolarnico. Rešili so samo živino. Posestnik je imel zavarovano samo poslopje, ne pa tudi pridelke in krmo, ki je vsa izgorela.

Raznoterosti.

Slovenski trgovci! Vsak zaveden slovenski trgovec na Spodnjem Štajerskem in Koroškem vé, da je naš list «Slovenski Štajerc» tudi njegov zvesti prijatelj. Da se naš list prav hitro in možno razširi, obrača se vodstvo «Slovenskega Štajerca» do Vas s pozivom, da vsak od Vas prevzame prodajo tega lista. V vsakem mestu, v vsakem trgu in pri vsaki fari se bode zamoglo našega lista mnogo številčk razprodati, zraven pa bode prodajalec imel še lep dobiček. Kateri trgovec hoče naši sveti, narodni stvari koristiti, ne bo opustil lepe prilike in se bo takoj v tej zadevi pismeno do nas obrnil, da mu preskrbimo potrebno dovoljenje. Kateremu trgovcu v teh krajih ni narodnost in boljša bodočnost deveta briga, ta se bo zanimal za to ponudbo.

Treba je le, da se nam naznani, s kakšno trgovino se dotični trgovec peča, v kateri občini obstoji njegova trgovina in koliko je številka dotične trgovine. Toraj, junaki, naprej in na delo za narod!

Upravništvo in uredništvo «Slovenskega Štajerca».

Onim našim cenjenim naročnikom, ki do prvega majnika naročnine za naš list še niso poravnali, pridejati smo današnji številki poštna nakaznica, kojih naj se takoj poslužijo, da nam omogočijo redno poslovanje. Lista zastonj ali na upanje ne moremo dajati nikomur. Kaj takega zamore storiti pač le ptujski «Štajerc», ki dobiva vsako leto tisočake kot podporo od nemškega društva «Südmarke». Da pa društvo «Südmarka» deluje le na to, da bi naš ubogi slovenski narod spravilo ob našo narodnost, naša posestva in ob sveto vero naših očetov, to je vsakemu znano. Naš list pa takih izdajalskih podpor nima in jih tudi ne mara. Toliko na znanje vsem mlačnežem!

Šolski zvezki. Iz Vranskega se piše: V nemških ljudskih in meščanskih šolah v Celju se z vso strogostjo gleda na to, da učenci zvezke, sploh vse potrebščine,

kupujejo pri nemških tvrdkah Rasch, Adler itd. Ko bi si kateri zvezek nabavil pri Hribarju, gotovo bi ga izključili iz šole. — In kako se godi v tem oziru na deželi? Mnogo se nahaja po vaseh in trgih malobrižnih, še več pa nemčurskih trgovcev, katerim je «tajč» čez vse in ki podpirajo samonemške trgovce, naše sovraže, ter tam kupujejo zvezke in šolske potrebščine. Tako se v marsikateri šoli blišči na zvezkih sladko ime: Fritz Rasch, Buchhandlung; Cilli. — Na gg. učiteljih je ležeče, da se ta narodni greh odpravi. — Proč z Rashevimi zvezki iz slovenskih šol, proč s trgovci, ki nočejo uvaževati gesla: Svoji k svojim!

Zunanje novice.

Fotografični aparat za debelost. V Parizu se je moral zagovarjati pred policijo neki človek zaradi vlačugarstva. Bil je to silno dolg in tenak človek. «Kaj je vaš posel?» ga je vprašal sodnik. «Sedim kot model za debelost,» je odgovoril jetnik. Sodnik je bil osupel nad tem odgovorom in ker ga ni znal raztolmačiti, zahteval je razjasnitve. «Bil sem v službi tovarnarja kemičnih preparatov,» je odvrnil suhi človek. «Te preparate je bilo treba priporočati kot sredstvo proti debelosti. Oblekel sem obleko iz elastike, katero smo napihnil, da sem bil največji debeluh. Nato so me fotografirali. Potem so mojo sliko postavili v izložbo z napisom 'pred uporabo'. Nato smo spustili nekoliko zraka iz elastične obleke in vdrugič sem bil fotografiran. Tudi ta moja slika je prišla v izložbo z napisom: 'Po enomesečni uporabi'. Naposled sem elastično obleko vrgel raz sebe in fotografirali so me v naravni debelosti. Fotografija je dobila napis: 'Po dvamesečni vporabi'. Ubogi človek je pravil nato, da zanj potem ni bilo več posla, ker ni rabil tovarnar novih fotografij in je prvotnih imel zadosti za mnogo let. Stradati je moral in se potepati okrog, dokler ga niso obdolžili vlačugarstva, ko je postajal fabrikant z njegovimi fotografijami vedno debelejši.

Nepošten častnik. Z Dunaja je pobegnil nadporočnik Meixouer, rodом Gradčan, ki je poneveril in pri-goljufal velike svote.

Prorokovan potres. V nekem angleškem koledarju, ki je prišel na svetlo meseca oktobra l. l., stoji naslednje besedilo: V bližini 74 stopinje vzhodne dolžine bo hud potres, ako pride Saturn v četrti kvadrat, ko je dosegel pri luninem mrknjenju 19. februarja t. l. svojo najmanjšo višino. Potres bo najbrže zadnje dni marca ali v začetku aprila. Lahore, kjer je bil pred kratkim tako hud potres, leži na 74. stopinji 16 minutah vzhodne dolžine.

Štiristoletna pravda. Letos se bo dovršila pred madridskim kasacijskim dvorom pravda, ki se je pričela leta 1517. Tega leta jo je pričel grof Tores de Cabrera in marki de Vijana. Gre se za majorat, ki je vreden mnogo milijonov. Obe stranki sta zavlačevali pravdo, sinovi in vnuki do dvanajstega kolena, tako da je šele l. 1872 prišla do kasacijskega dvora. Ta je zopet čakal s svojo rešitvijo, ker bi sodniki morali preštudirati spise, ki jih je toliko, da jih imajo štirje konji dosti peljati. Naposled se je odločil, da dovrši na vsak način pravdo letos.

Speči sodnik. Ruski strokovni list «Pravo» priobčuje sledeči dogodek: Med branjem obtožnice v neki razpravi zaradi ponarejanja denarja v Stavropolu, naenkrat pokliče nekdo izmed občinstva: «Opozarjam senat, da predsednik spi!» — Razprava je bila prekinjena in o dogodku so uradno zabilježili. Ker je predsednik priznal, da je zaspal, so določili, da se obravnava drugi dan iznova prične.

99 let — 99 potomcev. Učiteljska vdova gospa Eva Zahoda je slavila te dni na Dunaju 99letnico svojega rojstva. Istočasno je dobila vest, da ji rojen zopet en praunuk, tako da ima sedaj 99 potomcev.

Brzovaj brez žice uvede vojna mornarica ob celem morskem nabrežju v Dalmaciji. V ta namen se postavi 6 hišic, ki bodo brzovajno zvezane med seboj in od koder se bode moral takoj poročati vsako gibanje kakega inozemskega brodovja.

Obsojeni srbski uredniki. Urednik Ivković je obsojen zaradi razžaljenja kralja in prestolonaslednika v petletno ječo, dočim je dobil urednik Šibalik zaradi nekega tiskovnega prestopka 10 mesecev ječe.

Strast do gledišča. V Berlinu se je zastupila 16letna deklica, ker ni mogla postati gledališka igralka. Dekle je bilo sicer pridno in marljivo, toda enkratni obisk gledališča jo je izpremenil popolnoma. Brala je eno igro za drugo ter pri tem tako zanemarjala svoje delo, da so jo morali odpustiti iz službe. Razni ljudje so ji odsvetovali, iti k gledišču. Ker ni imela upanja, da bi se ji uresničile želje, se je zastupila.

Menadžerija kot darilo. Nenavadno darilo je dobil turški sultan od abesinskega neguša Menelika. Ta mu je namreč poslal dva divja osla, dva leva, eno jagnje, eno divjo kozo, eno podlasico, več nenavadnih živali in deset slonovih zob.

Morilec deklic. V Berlinu so aretirali poštnega slugo Bütterja, ki je umoril 8letno Erno Scharre na grozen način. V kleti njegovega stanovanja so našli trupli dveh deklic, ki sta pred leti skrivnostno izginili.

Dekle morilka. V Lancaster Pa. v Ameriki se je Ralph Kline prepiral s svojo ljubimko, ki je trdila, da mu izreže srce. Kline ji smeje nastavi prsa in jo izziva, da naj čin izvrši. Dekle v razjarjenosti zasadi velik namizni nož ljubimcu naravnost v prsi. Kline je umrl v bolnici.

Najden zaklad. V Jarku ob Savi na Hrvatskem sta našla dva svinjska pastirja v nekem jarku lonec, poln starih srebrnih tolarjev iz leta 1765. Eden pastirjev si je s srebrnjaki nasipal svojo torbo do polovice, drugi pa si je napolnil rokav svoje suknje. Prihitela je še neka kmetica ter zgrabila par pregršč denarja. Izvedel pa je za dogodek bližnji židovski kramar ter pritekkel pastirjema in kmetici pravit, da denar nima nikake veljave več. In res so mu vsi trije odstopili svoje srebrnjake. Kmetici je plačal 20 gld., enemu pastirju 30, drugemu pa 10 gld. Ko je občinska oblast za dogodek izvedla, je Židu pač odvzela 190 srebrnjakov, a pastirja trdita, da sta mu dala vsaj štirikrat toliko srebrnjakov.

Zakonska drama. V Bukareštu so našli bivšega inženirja pl. Wurmba nezavestnega v njegovem stanovanju. Isti dan je njegova mlada žena odpotovala v Brailo. Preiskava je dognala, da mu je žena pred odhodom namešala strupa v kavo. Žena mu je s svojim potratnim življenjem zapravila skoro vse imetje, sedaj ko ni skoro nič več imel, se ga je hotela znebiti.

Leta po zraku. Iz San Francisco v Ameriki poročajo: Profesor John Montgomeri od vseučilišča Santa Clara v countyju Santa Cruz, je izdelal letalni stroj v popolni obliki ptice. S strojem je priredil že tri vzlete. Da so stroj dvignili do gotove višine, upotrebili so s toplim zrakom napolnjen zrakoplov. Motor letalnega stroja tehtal le 42 funtov in zrakoplovec se je s pomočjo zrakoplova dvignil v višino 800 čevljev. Pri tem je bil pa prenervozon in ni aparat krmil tako, da je v velikih krogih letel proti zemlji, kamor je srečno prišel. Drugi vzlet je pa bil popolnoma uspešen. Zrakoplov se je dvignil 2500 čevljev visoko, na kar ga je profesor s svojim letalnim strojem ostavil in letel v gracijoznem krogu proti vetru, nato je nekaj časa mirno stal v zraku in se pričel v krogih bližati k zemlji. Pri tretjem vzletu je letal stroj v višini 3000 čevljev, kakor velika ptica v velikih krogih navzgor in navzdol, nakar se je pustil na zamljo na istem mestu, na katerem je vzletel. — Če je res?

Nova zvezda. Kakor poroča londonski «Standard», so opazili zvezdogledi v bližini strelca meglo, katero daje zvezda, katera je doslej še neznan. Obrisi zvezde so podobni peruti muhe. Sodi se, da je to nebno telo jako veliko.

Premog sčasoma preneha. Sodi se, če se bo tako rabil premog, kakor današnji dan, da pride le prekmalu čas, ko ga zmanjka. Angleži so bili radi tega v skrbeh, pa so začeli računati. Po njihovih računih obsegajo premogovniki do globočine 4000 čevljev 100.914 milijonov 687.167 ton premoga; v večjih globočinah seže do 5.239.433.989 ton. Na leto se ga izkoplje približno 230 milj. ton. V zadnjih letih se je izkopavanje povišalo za $2\frac{1}{2}\%$, izvoz je porasel za $4\frac{1}{2}\%$. Po teh svojih računih mislijo Angleži, da bodo mogli kriti svoje potrebe glede premoga ter vstreči svojim zunanjim naročnikom še približno tisoč let.

Listek.

Gospod je vstal! . . . Aleluja! . . .

(Črtica. — Spisal I. V. Starogorski.)

Pri pisalni mizi v lepo opravljeni sobi je sedel doktor Bogomil Zemiljev. Obličje mu je resno in z desnico si podpira glavo. Zamišljeno zre pred sé. Globok vzdih, ki se izvije tupatam iz njegovih prsi, moti tišino.

«Torej mu je bolna na smrt,» dé sam pri sebi. «Zdravniki obupavajo nad njenim življenjem in vendar se še ni potrudil, da bi mi vsaj namignil. In pri Bogu, ako se še rešiti dá, ozdravim jo! . . . Kako strašno je živeti v sovraštvu z lastnim bratom. Kdo je vzrok; ali naj mar zatajim svoj rod, kakor on; ali naj se mar iz-

neverim, naj postanem izdajica slovenskega naroda? Nikoli! Raje naj pade poslednja žrtev!»

Solza, prelita vsled bratohjubja, mu je zablestela v očesu.

Pustimo zdravnika doktorja Bogomila Zemiljeva njegovim sobam, da mu ohladi srce, mi pa pojdemo nazaj v njegovo preteklost.

Dr. Bogomil Zemiljev, star kakih 35 let, je bil imeniten in sloveč zdravnik v mestu C. Njegova zibelka je tekla v lepem kraju na Slovenskem. Imel je brata Antona, ki je bil starejši kot on ter bil odvetnik v istem mestu.

Akoravno sta bila brata, vendar sta se zelo razločevala po značaju. Anton je hrepenel le po denarju, narodnost in druge stvari je puščal popolnoma v nemar. Bogomil je pa gorel za slovenski narod ter delal za njega blaginjo, kakor je dolžnost zvestih sinov domovine. Vendar sta vkljub temu živela oba brata v složnosti in prijateljstvu.

Ali solnce bratovskega življenja je začelo zahajati.

Anton se je seznanil z lepo hčerko bogatega trgovca in kmalu se je razvila mladostna ljubav. In bogati trgovec se je moral omeščati prošnjam in solzam svoje hčerke in dovolil v zakonsko zvezo. Bogomil je prosil brata, naj opusti zvezo z žensko druge narodnosti, pa on ga ni slušal. Lepa Angela ga je očarala s svojo lepoto in bogato doto. Jel se je ogibati brata, kojemu je krvavelo domoljubno srce. — Bogomil je sprevidel, da s prihodom mlade žene ne bo imel več vesele ure in sklenil je, si poiskati drugo stanovanje.

Bilo je nekega večera, malo pred veliko nedeljo, polno slave in veličanstva, ko je Bogomil zopet resno govoril bratu.

«Anton, resnična je tvoja volja tedaj, da pripelješ v svoj slovenski dom tujko?»

«Da, ako jo hočeš tako imenovati!»

«Pomisli, brat! Rodila naju je mati slovenska, slovenska mati je naju učila govoriti prve besede. Nikdar ne boš utajil, da se ne pretaka po tvojih žilah kri slovenskih roditeljev. In ti se hočeš zvezati z žensko, katere oče, akoravno rojen Slovenec, je najhujši nasprotnik vsega, kar je slovenskega. Tvoje otroke ti bodo vzgajali v protinarodnem duhu in molčati boš moral, če hočeš mir v družini. Poznam tvojo Angelo, ne trdim, da ni lepa. Pa Slovenke so lepše, nežnejše. Izberi si jedno iz svojega naroda in videl bodeš, da boš srečen, ker bo čutila s teboj, s tvojim narodom.»

Tužno je vzdihnil Bogomil in pogledal Antona. Ta je hodil po sobi gori in doli. Bil je razjarjen.

«Si gotov s pridigo!» se je ustavil pred bratom. «Kar si mi tukaj govoril, je nič! Kaj mi mar narodnost? Ona ti ne dá kruha, ne zaslužka. Denar, denar, ta je sveta vladar! Če imaš tega, imaš vse in nikdo te ne vpraša po narodnosti! Sicer si pa ne dam ukazovati od nikogar, najmanj pa od tebe. Če ti ni ljubo, poišči si drugo stanovanje, ali si ga pa poiščem jaz!»

Osuplo je pogledal Bogomil jeznega brata. Ali sliši prav? Brat, katerega je ljubil, ga podi?

«Anton, naj ti odpusti narod, domovina, katero si zavrgel,» vzklikne razdraženo Bogomil. «Le hodi po

poti naših tiranov, klanjaj se jim, da dobiš žensko, družiš s ž njimi, teptaj, preganjaj narod, iz katerega si izšel. Prokletstvo ti ne odide . . . Podiš me?! — Le ostani ti tukaj, bom že jaz šel. Obljubljam ti pa svečano, da moja noga ne prestopi nikdar praga izdajalske tvoje hiše!»

«Le idi, mar bom prašal za teboj?!» je zaupil značiljivo za odhajajočim bratom.

Tako sta se razšla.

Dan vstajenja našega Stvaritelja sta praznovala vsak zase. Bogomil ni šel na poroko, akoravno mu je brat poslal vabilo, radi etikete. Oba brata sta živela, kot bi se ne poznala.

Leta so tekla. Divji boj med obema narodnostima se je bil vedno ljuteje. Zdelo se je, da se mora umakniti narodna stranka, močnejši sili odpadnikov. Ali obrnilo se je drugače. Narod se je jel zavedati, puščati nemške trgovce in odvetnike in jel zahajati k svojcem. Tuje tvrdke so padale, da se je treslo po vsej Sloveniji in naznanjale, kakor grom topičev, radostno vstajanje teptanega naroda. Nemški odvetniki so pa sprevideli, da se v slovenskem mestu ne dá več živeti.

Nemška stranka je napela vse svoje sile, da pod vodstvom Antona Zemiljeva zmaga pri bližajočih se volitvah. Kljub temu, da so porabljali najinfamnejša sredstva, so padli. Zastop je ostal v rokah naroda. Odpadniki in tlačitelji so se poizgubili s pobešenimi glavami z volišča. Sprevideli so, da se bliža vstajenje iz davnega groba . . .

Nesreča za nesrečo je sedaj obiskovala nemškega advokata doktorja Zemiljeva. Kljantli so ga jeli zapuščati. Kdo bo pa nosil krvavo zasluženi denar odpadniku? Mar Slovenci? Ti so imeli svoje sinove, koje so podpirali. Da bi živel o podpori in zaslužku sebi enakih, ni bilo misliti. Konečno še mu zbolí edina hčerka, katero je ljubil bolj, kot vse drugo na svetu. Zdravniki so majali z glavami in trdili:

«Ni rešitve! Morebiti vaš brat . . . mi ne moremo!»

Soproga je vila roke, prosila soproga, naj gre k bratu, naj se sprizajni z njim. Žalosten je odkimal.

«Prisegel je, da ne prestopi nikdar več praga moje hiše!»

«Morda se dá omehčati! Idi, reši otroka. Ako mi umrje dete, ne morem živeti!» je upila obupno in plakala.

«Ne upam si, Angela! Preveč sem delal zoper njega.»

«Slovenci so usmiljeni! Gotovo ti odpusti in pride. Oni radi pozabijo vse . . . idi . . . O moj Bog, moj Bog, reši mi dete!»

Anton je vzel klobuk in taval po ulicah. V spomin mu stopi vse njegovo delovanje.

«Divjal sem zoper narod, iz katerega sem izšel in to vse radi Angele. Sedaj pa moram ravno pri teh iskati pomoči . . . „Slovenci so usmiljeni,“ je dejala žena. O da, prav hitro radi pozabijo vse, ako jih le pustiš pri miru. Ali jaz sem ga razžalil osebno, pognal sem ga od sebe!»

In taval je dalje.

«Za življenje tvoje hčerke se gre, le pogum,» mu je nekaj šepetalo. — —

Že je pred vrati. Že čita: «Dr. Bogomil Zemiljev, zdravnik.» Potrka in, predno se je odzval glas, plane v sobo in pade k nogam brata ihteč:

«Bogomil, odpusti! Reši mi hčerko, vse ti dam, kar hočeš!»

Stegoval je proseč roke k bratu.

Bogomil ni mogel vzdržati.

«Anton, moj brat!» vzklikne in ga objame. «Kaj je s tvojo hčerko?» «Bolna je in nikdo je ne more ozdraviti. Prišel sem k tebi . . . mogoče . . . jaz vem, ti jo rešiš! Prosim te, usliši mojo prošnjo!»

Bogomil strmi predse! Ponižal se je brat, vabi ga.

«Bogomil, vem kaj misliš. Pozabi, kar je bilo, odpusti, da sem bil tak, popraviti hočem, kolikor bo v moji moči; reši mi hčer, dam jo slovenskemu narodu.»

«Toraj hitro, da ne bo mogoče prepozno,» reče Bogomil in oba hitita v stanovanje odvetnika.

Skušeno oko Bogomila je takoj spoznalo bolezen.

Ni še bilo prepozno. Moral je ostati pri bratu. Bil je pa že tudi zadnji čas, da se je Anton ponižal.

«Nocoj se odloči! Ali življenje, ali smrt . . .»

Malo dni potem je postajala deklica vidno boljša. Roditelja sta se mu zahvaljevala in Anton je vzkliknil:

«Hvala ti, da si jo rešil. Sedaj je tvoja in tudi midva s soprogo sva tvoja.»

Bogomil je ginjen odprl okno in solnčni žarki zahajajočega solnca so se vsipali v sobo. Od cerkve sem so pa priplavali ubrani glasovi zvonov.

Velika sobota! Praznuje se vstajenje Gospodovo. Pogleda obeh doktorjev se srečata in si molče stisneta roki. Bolnica pa široko odpre oči in zašepeta:

«Oče, mama! Tako lahko mi je, da se mi zdi, kot bi bila popolnoma zdrava.»

Oče jo je objel in zaplakal in z njim je plakala tudi soproga.

Bogomil je stal pri oknu in poslušal ubrane glasove zvonov. Misli so mu rojile po glavi. Čutil se je zadovoljnega, saj je pripeljal v naročje Slovenije svojega brata, njegovo soprogo in hčer. Vzkliknil je veselo:

«Vstal je gospod! . . . Aleluja! . . . Vstal je tudi moj brat in njegova družina. Vstala boš tudi ti domovina mila, narod moj! . . . Ti pa, mati Slovenija, sprejmi spokorjenega brata in njegove v svoje blaženo naročje.»

Zvonovi pa so doneli sedaj glasneje, sedaj rahleje, kakor je vel veter, a doneli so . . .

Aleluja! . . .

Kneževu oskrbništvu v Konjicah

išče pridnega in zvestega

konjarja

kateri naj bi bil oženjen in ne nad 35 let star. Plača po dogovoru, prosto stanovanje, drva in nekaj zemlje. Nastop službe s 1. junijem t. l.

ŠALJIVI ŠTAJERC.

Vroča želja.

Snubač: «Micka, ali ti smem razodeti svojo najbolj vročo željo?»

Nevesta: «Le, a glej, da si jezika ne opečeš!»

*

Vedno priden.

Gospod: «Ali, Peter, zdaj si že tretjič v tem tednu pri meni! To je vendarle preveč!»

Berač: «Oh, ljubi gospod, dandanes mora biti človek priden, da pošteno živi!»

*

Zvita glavica.

Kako prebrisani so časih Ribničani, kaže nam ta-le dogodbica. — Ribničan se je povprečno pobotal za napravo 10 m globokega vodnjaka. — Ko je že izkopal dobrih 5 m globoko jamo, videl je nekega jutra, da se mu je ponoči zasula. Lahko si mislite, kako se je prestrašil, videč, da je vse dosedanje težavno delo zastonj. A kaj stori zvita glavica? Sleče si jopič, obesi ga na bližnje drevo in se skriva v grmovje.

Nedolgo potem pride mimo kmet, in ker ga mika zvedeti, kako globok je že vodnjak, stopi tja, da pogleda. Pa kako se prestraši, ko vidi vodnjak zasut, jopič pa da visi na drevesu, a Ribničana ni nikjer. — Takoj odhiti nazaj v vas in sosedom naznani nesrečo. Vsi prihite z motikami, lopatami in drugim takim orodjem, da bi izkopali ubogega Ribničana, katerega je gotovo podsulo živega. Kopali so, da jim je pot curkoma tekla raz čelo! Ko čez nekaj ur srečno prikopljejo do dna, ni Ribničana nikjer, ne živega, ne mrtvega.

Dočim se sosedge strmeč pogledujejo, kam je izginil mož, stopi ta izza grmovja jer jih ponižno zahvali, da so mu tako lepo opravili toli težavno delo.

*

Lepa prihodnjost.

V mestu I. so obešali razbojnika. Velika množica ljudstva se je zbrala ob vešalih. Jeden izmed gledalcev reče: «Bodi mu Bog milostljiv! Ta je že svoje prebil, nas pa še čaka.»

*

Katera bo prva.

Žena županova in žena okrajnega glavarja v istem mestu sta se vedno prepirali, kateri gre prednost pri javnih nastopih. Ko napove deželni glavar za neki dan svoj prihod v to mesto, nista se mogli pogoditi, katera bi stala ob vzprejemu na prvem mestu. Ker se nista pogodili iz lepa, vprašali sta pismeno deželnega glavarja, kateri gre prednost. Skoro pride takšen odgovor: «Prednost ima ona, katera je bolj bedasta!» — Kako sta se zmenili potem, o tem šaljivec ne ve natančnega.

*

Razložek.

A: «Kakšen razložek je med zamorcem in invalidom?»

B: «Zamorec je storil svojo dolžnost in lahko gre; invalid je tudi storil svojo dolžnost, pa ne more iti.»

*

Slab prijatelj.

A: «Kaj, ali še živiš? Pa so mi rekli, da si že davno umrl!»

B: «No, pa si mi res ljub prijatelj, še na moj pogreb nisi prišel!»

*

Kaj je fenomen.

Amerikanski časnik poroča: Nedavno je potujoč modrijan razlagal svojim poslušalcem fenomen tako-le: «Pač ne veste, kaj je fenomen? Poslušajte, povedal vam bom! Gotovo ste že vsi videli kravo. Ali, krava ni fenomen. Videli ste pa menda že tudi jablano. No, jablana tudi ni fenomen. Pa, ko bi kdaj krava splezala na jablano ter si tam trgala z repom jabolka — to bi bil fenomen!»

*

Izgubljeni lasje.

Srečata se stara prijatelja, ki se že dolgo nista videla. «Kako, prijatelj, ali si zdrav?» vpraša prvi. — «Hvala, prav dobro! Le lase sem, žal, izgubil!» Nato sname prvi klobuk z glave, pokaže mu svojo plešo ter reče: «Prijatelj, mene ne moreš obdolžiti, da bi jih bil našel!»

*

Osličje mleko.

Nekaj mladih gospodov se je prepiralo, čemu je osličje mleko. Ta trdi to, drugi drugo; nazadnje reče eden, da je osličje mleko najboljšo zdravilo zoper sušico. Ker mu drugi tega ne verjamejo, sklenejo pisati slavnemu profesorju na vseučilišču v B. ter ga naprositi, da rzsodi in pove, čemu je osličje mleko. Skoro dobe tale odgovor: «Za mlade osle!»

*

Ne skrbite za jutri!

Graščak povabi domačega župnika na kosilo. Po končanem izvrstnem kosilu vzame župnik še dva pečena goloba ter si ju vtakne v žep. «Gospod župnik,» pravi graščak, «vi ne živite po svojih naukih; vedno pridigujete: Ne skrbite za jutri, a sedaj jemljete goloba s seboj!» «Prav zato, da mi ne bo treba skrbeti za jutri,» reče župnik, «ponesem ta goloba domov.»

*

Slaba trgovina.

A: «Moja trgovina uspeva slabo; vsako leto doplačujem!»

B: «Potemtakem bi jo jaz opustil.»

A: «Ob čem naj pa potem živim?»

Izjava.

Ker me večina Framčanov, prizadetih po dopisih iz Framu v «Slovenskem Štajercu» in «Domovini» dolži, da sem pisatelj, če ne to, pa povzročitelj in duševni oče, če še pa to ne, pa vsaj korektor dotičnih člankov, izjavljam sledeče:

Na zelenem Pohorju imam toliko dela s šolo (jednorazrednica s celodnevним poukom), z gospodarstvom, sadjerejo i. t. d., da mi ne ostaja niti trohice časa, se vtikati v politiko, posedno pa v framske razmere. Posebno pa mislim, da bi nekateri gospodje morali imeti vsaj toliko takta, da bi mi ne grozili celo s sodnijo in disciplinarno preiskavo. Obeh se ne bojim, ker imam popolnoma čisto vest. V Vašo politiko se nisem mešal in se ne bom.

Maščevanje (seveda krivično) potom «Štajerca» imenujem podlo.

Prosim prizadete Framčane, naj me pustijo v mojej idili (ki pa nekaj časa ni več idila) v miru, kakor pustim jaz nje.

Slavno uredništvo pa prosim, naj blagovoli izjaviti, če je v vsem času, kar izhaja «Slovenski Štajerc», prejelo od mene kak dopis.

Na Planici, dne 22. aprila 1905.

Nace Skrbinišek, šolski vodja.

(Opomba uredništva: Potrdimo, da nam gospod Nace Skrbinišek še nikoli ni poslal kakega dopisa.)

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v okoliški šoli v četrtek, 4. maja t. l. ob pol 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Računanje na

nizji stopnji, osobito povdarjaje merjenje in deljenje. Predavatelj g. prof. Lavtar. 4. Poročilo o občnem zboru «Zveze». 5. Volitev delegatov za «Zvezo». Po zborovanju prijateljski sestanek v «Narodnem domu». K pravobilni udeležbi vabi J. Kopič, t. č. predsednik.

Loterijske številke

vlečene dne 15. aprila:

Trst: 5, 67, 25, 90, 41.

vlečene dne 22. aprila:

Gradec: 17, 9, 70, 67, 59.

Pravi ribniški semenski fižol, gorenjsko repno seme, lucerno in domačo deteljo, vsa travna in vrtnega semena

zanesljivega kaljenja, kakor tudi

douški mavec (gips)

kemično preizkušen in priznано najboljši, prodaja

R. & E. ROOSS

trgovina z deželnimi pridelki v Kranju.

Ob času kupuje in prodaja vse vrste žita in deželne pridelke kakor tudi krompir, suhe gobe, smrekove sterže i. t. d.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „**Schicht**“ in varstveno znamko „**jelen**“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

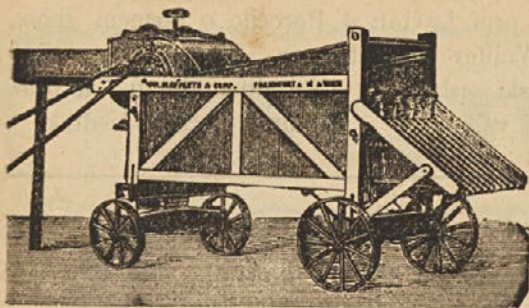
JURIJ SCHICHT

Ustje (Češko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

„Feller-Elsa-Fluid“

S to znamko zavarovani Fellerjev rastlinsko-esenčni fluid je, kakor razvidno iz zdravniških pripoznanj in 60.000 zahvalnih pisem, izvrstno odpravljalno in olajševalno domače zdravilo, hvaljeno za protinske in revmatične bolečine, zbadanje, trganje ter bolečine v glavi, zobovju, v prsih, vratu in križu itd. po prehlajenju nastale bolezni, krče in nervozne popopadke. 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic franko 5 K. Dobiva se pri F. V. Feller, Stubica, Elsin trg, Hrvatsko.

Pripoznano najizvrstnejši

jekleni plugi, brane, valarji, stroji za sejati
«Agrikola», **Amerikanski stroji za kositi** otavo, deteljo in
žito, stroji za obračati seno, grablje za seno in žito, stiskalnice za
seno in slamo, preše za vino in sadjevec.

Hidraulične preše, mlini za grozdje in mečkači za
grozdje, mlini za sadje, brizgalnice za trs in zelišča, aparati za
sušenje sadja in zelenjave.

Mlatilnice s patentovanimi valjično-maznimi legarji za ročno, vitalno ali motorno silo.
Vitalne naprave za vlačilno živino, čistilnice za žito, trijerji, reblače za koruzo, rezanice za krmo
s patentovanimi maznimi logarji, rezanice za repo, mlini za slamo, soparniki za krmo, peči z štedilnimi kotli, pre-
mikajoče se sesalke za gnojnice in vse druge poljedelske stroje se izdelujejo in razpošiljajo v najnovejših, z darili
Natančni ceniki zastoj in poštnine prosto. obdarovanih konstrukcijah. iščejo se zastopniki in prekupci.

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ II, 1,

Ustanovljeno 1872.

Taberstrasse št. 71.

1000 delavcev.

Odlikovana z več kot 550 zlatimi in srebrnimi kolajnami i. t. d.

55

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz naj-
finejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in
Indije; dobiva se v boljših špecerijskih, delikatesnih
trgovinah. Na debelo razpošilja:

Indra Tea Import Compani Trst.

Glavna zaloga: A. Jurcev naslednik Alojzij Senčar v Ptuj

Praktični in zobozdravnik

med. univ. dr. Béla Stuhec, Ptuj

Minoritni trg št. 6 nasproti sodišču

ordinuje od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Zaliva in stavi zobe
ter izdeluje zobovja z zlatom in kavčukom. Pijanje zobov brez bolečin!

Vsega zdravilstva

dr. Ant. Gregorec

praktični zdravnik v Ptuj

ordinuje v Kaiserjevi hiši, Florijanske ulice št. 6.

Zahtevajte brezplačno in franko
moj veliki ilustrirani cenik o dobrih solidnih in
cenenih urah, zlatnini in srebrenini 59

Hans Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Brux)

št. 1375, Češko

Nikelnasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent, z nikelnasto verižico in futralom gld. 2·25, 3 komadi 6·50 gld., 6 komadov gld. 12·50. Ista z dvojni pokrovom gld. 3·50. Pristna srebrna remontoir-ura, odprta gld. 3·80, Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1·20. Nikelnasta budilka gld. 1·45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svetečim kazalnikom gld. 1·65, 3 komadi gld. 4·50. Za vsako uro strogo realno triletno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali pa se denar vrne!

Zalagatelj veliko gosposkih in samostanov.

Java kava

direktno od pridelovalca.

Pošilja se **5 kg vrečiča** colnine prosja, brez vseh stroškov na vsako poštno postajo.

Marka **Javaflor**, najfinejša, «surova» . . . . . gld. 6·65
fina, zelena, » . . . . . » 6·20

Javabrazil, mešanica, «surova» . . . . . » 5·75

Kapucinska mešanica «pečena» . . . . . » 7·—

Tudi druge vrste kave po zelo ugodni ceni.

Čaj

1 kg: gld. 2·80, — 4 gld. — gld. 5·50. 40

Turk & Co.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljatve iz skladišča v luki.
Trst, Acquedotto 62.

Raznovrstno železnino, **tra-verze**, cement, cevi iz kamenščine, **vodovodne cevi** in vodovodne naprave sploh, sesalke za vodnjake in gnojnice, vse vrste **najboljših poljedelskih strojev** (za spomlad plugi in travniške brane, brizgalnice za peronosporo) orodja in **stroji** za vse stroke rokodelcev, železno pohištvo, kuhinjsko opravilo in posodo i. t. d. priporoča

**Največja slovenska
trgovina z železnino**

„**Merkur**“

Peter Majdič
Celje.

Tomaževa žindra in kajnit, najboljša gnojilo za travnike in polja, se prodaja po najnižjih cenah. Trgovci in odjemalci celih vagonov imajo posebne cene.

Za Brežice je prodajo prevzela tvrdka **Uršič & Lipej**, za Vranksko **Fran Oset**, in naj odjemalci teh krajev pri omenjenih gospodih oddajo svoja naročila.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkripljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo nadoho, bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter «koliko» in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in «madronu» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobiva se samo v „**Mestni lekarni v Zagrebu**“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„**Mestna lekarna**“, Zagreb, Markov trg št. 80
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznalnih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčić, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Ceno češko

posteljno perje

 5 kg novega skubljenega K 9·60, boljsega K 12— belega, jako mehkega, skubljenega K 18—; 24 kg sneznobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštinih stroškov. 35

Benedikt Sachsels, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Več dobro izvežbanih

predilcev žime

(Rosshaarspinner)

dobi takoj delo proti dobremu plačilu.

Otto Hasse & Sohn

tovarna za izdelovanje žime v Gradcu.

(Rosshaarspinnfabrik, Graz).

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{4}$ % na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spletju.

Akcijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženitniške kavcije.

Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinj-
stvu, kadar se napravlja
vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom
»Kathreiner« in ne kupujte nikoli, kar
se odtehtuje ooprtu.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznано najboljšje oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave,
prekašajo vsako konkurenco po
finosti, ki omogočijo z jako majhno
množino pobarvati veliko površino,
razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja. Zaloga
slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.